

1. melléklet a 114/2013. (IV. 16.) Korm. rendelethez

Javaslat a HUBERTLAKI-TÓ „BAKONYI GYILKOS-TÓ” ÉS FORRASZTÓKŐI EGZÓTAKERT települési értéktárba történő felvételéhez

Készítette:

Felföldi Andrea

 (aláírás)

Bakonybél, 2024. február 12.

(P. H.)

BAKONYBÉLI TELEPÜLÉSI
ÉRTÉKTÁR BIZOTTSÁG
8427 Bakonybél, Pápai utca 7.

I.

A JAVASLATTEVŐ ADATAI

1. A javaslatot benyújtó (személy/intézmény/szervezet/vállalkozás) neve:

Felföldi Andrea

2. A javaslatot benyújtó személy vagy a kapcsolattartó személy adatai:

Név: Felföldi Andrea

Levelezési cím: 8427 Bakonybél, Zrínyi utca 5.

Telefonszám: +36205932629

E-mail cím: felfoldi55@gmail.com

II.

A NEMZETI ÉRTÉK ADATAI

1. A nemzeti érték megnevezése:

Hubertlaki-tó – „Bakonyi Gyilkos-tó” és Forrasztókői Egzótakert

2. A nemzeti érték szakterületenkénti kategóriák szerinti besorolása

- agrár- és egészség és életmód épített környezet
 ipari és műszaki megoldások kulturális örökség sport
 természeti környezet turizmus

A nemzeti érték fellelhetőségének helye:

Magas-Bakony, Huszárokélopuszta Hamuházi-rét között

4. Értéktár megnevezése, amelybe a nemzeti érték felvételét kezdeményezik

- települési tájegységi megyei külhoni magyarság

5. A nemzeti érték rövid, szöveges bemutatása, egyedi jellemzőinek és történetének leírása

Hubertlaki tó, vagy a bakonyi Gyilkos-tónak is hívott vízfelületez a Hamuházi-séd felduzzasztásával egy kis völgyben alakították ki az 1980-as évek közepén.

Hivatalos nevét a közeli Hubertlacról, az Esterházyak egykori vadászházáról kapta, amely a Hamuházi-séd és a Szalai-séd összefolyásánál, a Hamuházi réten állt. A kétemeletes vadászcastély 1967-ben leégett. A megmaradt két gazdasági épületből a Bakonyerdő Zrt. kulcsosházát és erdőismereti oktatás célját szolgáló táborhelyet alakított ki. Innen kétszáz méterre találjuk a Hubertlaki-forrást.

Vészjósló becenevét a vízből kiálló facsonkok miatt kapta, utalva az „eredeti”, Erdélyben található Gyilkos-

Vészjósló becenevét a vízből kiálló facsonkok miatt kapta, utalva az „eredeti”, Erdélyben található Gyilkos-tóval való hasonlóságára. Az eredetileg vaditatonak létrehozott tó mára a Magas-Bakony egyik izgalmas turistalátványossága és kirándulópontja lett. A patak vizét kísérő égerligetet árasztották el vízzel, és bár az enyves éger az időszakos elöntéseket kifejezetten kedveli, a folyamatos vízborítást nem viseli el. Az elöntést követően a fák elkorhadtak, összeroskadtak és a vízbe dőltek. A vízből kilógó tuskók látványa alapján kapta a „Gyilkos-tó” becenevet.

A vaditató kialakítása rövid időn belül átalakította a völgy életközösségét. A facsonkok kiváló megtelepedési helyként szolgálnak többek között az új mézgás éger-nemzedék és a muharsás zsombékjai számára. A tó körül pettyes gőtével és több békafajjal is találkozhatunk. A völgyzáró gáton feljebb sétálva láthatjuk a Vadász- vagy Szent Hubertus emlékművet. A terület, az Esterházyak vadászkastélya egyaránt Szent Hubertusról, a vadászok védőszentjéről kapta nevét. A Veszprém megyei hivatásos vadászok tiszteletére emelt, szépen kimunkált emlékmű mellett padok, asztalok és tűzrakó hely szolgálja a kirándulókat.

FORRASZTÓKŐI EGZÓTAKERT

Az 1950-es évek közepén az ERTI Erdészeti Tudományos Intézet egyik fő kutatási témája volt az egzóták meghonosítása hazánk területén. Ennek során az egzótafajok klímaállóságának vizsgálata céljából számos növényfajt gyűjtöttek össze erdészeti arborétumokban. A meghonosítás következő lépcsője a kísérleti egzótatelepek- egzótakertek létesítése volt, melynek során már csak az erdészeti szempontból jelentőséggel bíró fajok telepítését tervezték, de esztétikai megfontolásból számításba jöhetett néhány dekoratív faj is.

Általános irányelv volt, hogy a telepítéseknek erdőjelleget adjanak, ezért nem szórt elegyben, hanem kisebb-nagyobb foltokban végezték a telepítést. Az ország számos területén létesültek akkor a legkülönfélébb termőhelyi adottságok mellett kísérleti egzótatelepítések.

Erre az időszakra nyúlik vissza az ugodai Forrasztókői egzótakert története is.

A telepítés 1954 -től kezdődött Majer Antal erdőmérnök irányításával, aki akkor az ERTI Ugodai Kísérleti Állomásának vezetője volt. Rajta kívül Márkus László és a volt Ugodai Erdészet szakemberei, Weibl Elemér erdészvezető, Berger György erdőművelési műszaki vezető, Csombó György kerületvezető erdész tettek sokat a kert létrehozásáért.

Majer Antal nyugdíjas éveiben is szívesen látogatta a kertet. Végző búcsút 1992-ben tett látogatásakor vett tőle. Utolsó látogatásának emlékét kedvelt kilátóján, a kert legmagasabb pontján elhelyezkedő kilátóponton lévő forrasztókőn elhelyezett emléktábla őrzi.

„Majer Antal egykori ugodai erdőgondnok bakonyi erdészként e helyről gyönyörködött a végtelennek tűnő erdőrengeteg szépségében. 1992-ben itt búcsúzott el a Bakonytól.”

6. Indoklás az értéktárba történő felvétel mellett

A Hubertlaki-tó és a Forrasztókői Egzótakert egyaránt példázza, ha tudományos céllal és szakszerűen avatkozik be a természetbe az ember, a természet új értéket épít a megbolygatott területen. Az így létrejött új értéket pedig az ember a természetvédelem, a környezeti nevelés területévé alakítja.

7. A nemzeti értékkel kapcsolatos információt megjelenítő források listája (bibliográfia, honlapok, multimédiás források)

<https://bakonybel.hu>

<https://www.termeszettar.hu/hu/point/to/hubertlaki-to-bakonyi-gyilkos-to-50191663/?fbclid=IwAR1S4JyCrBIUpYDZhZ6cOvc5dOUTl2gcQdlIXl5mIwiwMzgcopfRka5vZF8>

<https://www.bakonyerdo.hu/magunkrol/hirek/emleknep-a-forrasztokoi-egzotasban>

https://www.csodalatosbakony.hu/index.php?lang=hu&page_id=432&keywords=t%C3%B3&is_search_for_keywords=on&product_id=745

Pápa Városi Televízió – Közéleti magazin, 2020.10.21. 30.’

8. A nemzeti érték hivatalos weboldalának címe:

[https:// www.bakonybel.hu](https://www.bakonybel.hu)

III.

MELLÉKLETEK

1. Az értéktárba felvételre javasolt nemzeti érték fényképe vagy audiovizuális-dokumentációja

2. A Htv. 1. § (1) bekezdés j) pontjának való megfelelést valószínűsítő dokumentumok, támogató és ajánló levelek

3. A javaslatához csatolt saját készítésű fényképek és filmek felhasználására vonatkozó hozzájáruló nyilatkozat